

Tancar-les: Les fonts renovables són el futur

written by Joaquim Corominas | 1 de juliol de 2016

Que l'energia nuclear seria innecessària, cara i relacionada amb la bomba atòmica ja es va publicar el 1952 per autors de la Gulf i de la Westinghouse. La profecia també incloïa que malgrat tot es desenvoluparia per interessos militars.

Les centrals nuclears també van tenir la seva bombolla. Als EUA la punta de comandes va ser de 41 reactors l'any 1973 i les darreres comandes van ser de 2 reactors l'any 1978 en el qual se'n van cancel·lar 13.

Després se'n van cancel·lar 64. A Espanya el III *Plan de Desarrollo* havia previst 10 reactors nuclears. Al 1989 hi havia 40 reactors programats amb un total de 38 GW de potència, dels quals 10 van arribar a posar-se en marxa. El *Plan Energético Nacional* de 1975 havia planificat 22,7 GW de potència nuclear.

El tema de la seguretat, malauradament, ha fet palès un punt crític que ja es va detectar a Chicago durant l'experiment de verificar la reacció nuclear en cadena. L'accident de *Three Mile Island*, Harrisburg (EUA 1979) va demostrar que el risc era real i que es desconeixia el que podia passar dintre del reactor. A Txernòbil (Ucraïna, 1986) un experiment va mostrar que el reactor no tenia la seguretat que s'havia estimat i que els seus efectes eren imprevisibles i no totalment camuflables. Encara avui no s'han pogut contenir les radiacions radioactives del combustible nuclear. Les notícies que van apareixent sobre Fukushima revelen la manca de seguretat intrínseca d'un altre dels tres tipus de reactors més comuns de tres potències tecnològiques (EUA, URSS i Japó), la censura sobre l'accident i les seves conseqüències, o les retallades en les inversions per aconseguir unes inversions

acceptables a costa de reduir la seguretat com la localització del sistema de subministrament elèctric d'emergència o del combustible gastat entre altres.

Cada un dels accidents ha comportat incrementar les mesures de seguretat i d'*stress tests*, sense que s'hagin fet públics quins han estat.

Cal considerar el tema econòmic, barroerament camuflat. Als EUA l'energia elèctrica nuclear es va difondre amb eslògans com que seria tan barata que no caldria mesurar-la, però el *Washington Post* publicava el 1982 que "el cost de l'energia nuclear no és que sigui alt, és imprevisible. Cap capitalista construirà mai quelcom del que no n'obtingui un cost-benefici acceptable". El *Wall Street Journal* el 1983 deia que "l'energia nuclear és una potencial bomba de rellotgeria que pot conduir una empresa a la fallida de la nit al dia". Quan al Regne Unit l'empresa estatal d'electricitat es va privatitzar no va aconseguir vendre les seves centrals nuclears degut a que no eren rendibles.

La participació catalana en el capital de les centrals nuclear a Catalunya prevista l'any 1979 era el 96,3% del total. El 1986 era de 52,9% i només tres anys després del 2,3%. El 1995 el govern espanyol va permetre recuperar part de les inversions fetes per les elèctriques en tres reactors (Lemóniz, Trillo II, Valdecaballeros I i II) a través del *rebut de la llum* durant 20 anys. En total hem pagat 5.717 milions d'euros, uns 1.400 euros per kW instal·lat, molt més que el cost dels parcs eòlics.

El cas català pot quedar resumit en el que segueix:

"Malauradament, l'enorme endeutament de les empreses en la construcció del parc nuclear espanyol i l'evolució del dòlar respecte a la pesseta varen provocar una enorme crisi financera que va afectar la viabilitat de FECSA i HC, les més intenses en inversió nuclear. Per ajudar a viabililitzar

aquestes empreses el Ministeri d'Indústria va promoure un Protocol d'Intercanvi d'Actius elèctrics entre les empreses que es va signar l'any 1983. Totes les empreses catalanes varen ser venedores i les compradores varen ser ENDESA i IBERDUERO. [...] el Govern es va comprometre a establir una remuneració que permetés una rendibilitat suficient dels seus capitals invertits [...].

L'any 1987 l'empresa FECSA es trobava en una situació financera insalvable. La Borsa de Madrid va suspendre la cotització de les seves accions i l'Administració espanyola va promoure un acord amb la resta del sector. FECSA assolí acords amb més de dos-cents bancs per tal d'ajornar i reestructurar el deute.”

(Jordi Dolader, Enginyers Industrials de Catalunya, 2006).

Per acabar la vessant econòmica cal considerar el tema dels residus nuclears, no només del combustible gastat sinó també dels materials i equipaments contaminats. El combustible gastat manté la reacció nuclear durant milers d'anys amb la conseqüència de provocar radiacions ionitzants i de necessitar durant molts anys la seva refrigeració, per la qual cosa precisa d'energia. Fins ara el sector nuclear espanyol ha acumulat ingents quantitats de diners recaptats a partir de la factura elèctrica i encara no ha resolt el seu emmagatzematge definitiu.

Aviat acabaran les autoritzacions administratives del funcionament de les centrals nuclears a Espanya. Seria una bogeria i una gran irresponsabilitat allargar l'autorització d'operació d'unes instal·lacions amb tecnologies que han mostrat el seu poder destructor i la seva manca de rendibilitat. Anteriors multinacionals nuclears com General Electric i Siemens s'han passat a les tecnologies de les fonts renovables perquè saben que són el futur. Aquí encara no ho sabem, o fem veure que no és veritat?

[Aquest article forma part del *Versus* Què fem amb les nuclears](#)

[a la Catalunya independent? Cliqueu per llegir el versus de n'Antoni Tahull.](#)